

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (англійська мова і
література)»

за спеціальністю 014 Середня освіта

спеціалізації 014.021 Англійська мова і література

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія перекладу
Викладач (-і)	Телегіна Наталія Іванівна
Контактний телефон викладача	0505512647
Е-mail викладача	nataliatelegina@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua https://d-learn.pro/course/subscription/through/url/c06514986ed62ade7cfd
Консультації	3 понеділка по четвер за домовленістю з викладачем
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення дисципліни є види і способи перекладу (включаючи усний переклад), лексичні, граматичні та прагматичні аспекти перекладу, види трансформацій, які застосовуються в процесі перекладу, а також стратегії та техніки перекладу. Зазначений курс також знайомить студентів із поняттям доместикації та форенізації як одним з основних підходів до вибору стратегій і технік перекладу, роз'яснює студентам поняття еквівалентності та адекватності перекладу, демонструє студентам різні погляди на ці поняття та різні теорії, як українських так і зарубіжних науковців. Курс включає також короткий огляд історії перекладу.</p> <p>Зазначений курс спрямований на те, щоби навчити студентів розбиратися в стратегіях і техніках перекладу, вдало обирати їх в залежності від типу тексту, розуміти, як зберегти в перекладі повний зміст і стильові особливості тексту.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувача вищої освіти системно-наукового розуміння теоретичних засад перекладу текстів різних жанрів, засвоєння достатнього мінімуму англомовної спеціалізованої наукової термінології галузі перекладознавства, розвиток навичок свідомого відбору мовних засобів з урахуванням лексико-семантичних, граматичних та жанрово-стилістичних особливостей текстів на мові оригіналу і їх перекладу для формування перекладацької компетенції, необхідної для успішної фахової діяльності та проведення наукових досліджень. Основними цілями вивчення дисципліни є забезпечення студентів знанням способів перекладу різних видів лексики, стратегій і тактик перекладу та шляхів збереження стилю текстів різних жанрів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузях освіти, навчання англійської мови та літератури, другої іноземної мови (німецької або французької) в процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів психолого-педагогічних та філологічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Фахові компетентності:

ФК.1. Мовно-комунікативна компетентність:

Здатність забезпечувати навчання учнів іноземній мові та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі; здатність формувати і розвивати в учнів іншомовну комунікативну та міжкультурну компетентності.

ФК.2. Предметно-методична компетентність:

Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів;

здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей;

здатність здійснювати інтегроване навчання учнів;

здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів;

здатність розвивати в учнів критичне мислення;

здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу;

здатність формувати ціннісні ставлення в учнів.

ФК.3. Інформаційно-цифрова компетентність:

Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності;

здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси;

здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

Результати навчання:

ПРН.2 Вільно спілкуватися державною та/або іноземною мовами усно й письмово з колегами, представниками інших професійних груп, культур і релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо для вирішення завдань у навчальній і професійній діяльності.

ПРН.5. Використовувати англійську мову в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя та розвитку іншомовної комунікативної і міжкультурної компетентностей в учнів.

ПРН.7. Знати норми рідної та іноземної літературної мови, принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів, вміти їх застосовувати у практичній діяльності вчителя іноземних мов і англійської літератури.

ПРН.8. Знати й розуміти систему мови, культуру країни, мова якої вивчається, історію англійської літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності вчителя іноземних мов і англійської літератури.

ПРН.9. Аналізувати структурні одиниці рідної та іноземних мов, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища.

ПРН.11. Ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її та застосовувати дані, дотримуючись норм академічної доброчесності.

5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	20		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10		
самостійна робота	60		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
7	014 Середня освіта	4	Вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. The Subject Matter of the Theory of Translation	2	1	4
Тема 2. Ways of Translation	2	1	6
Тема 3. The Outline of the History of Translation	2	1	10
Тема 4 Lexical Aspect of Translation. Translation of Proper and Geographical Names. Asyndetic Noun Clusters. Internationalisms.	2	1	6
Тема 5. Translation of the Words of Nationally Biased Lexicon, Stylistic Devices and Phraseological Units.	2	1	6
Тема 6. Grammatical, Semantic and Pragmatic Aspects of Translation	2	1	6
Тема 7. Translation Strategies and Translation Techniques	2	1	6
Тема 8. Grammatical Transformations	2	1	6
Тема 9. Problems with Equivalence and Non-equivalence	2	1	6
Тема 10. Levels of Equivalence.	2	1	4
Заг.:	20	10	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. По закінченні курсу студент отримує залік на підставі оцінок, які студент отримав на практичних заняттях та за виконання самостійної роботи. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати, відвідуючи практичні заняття – 50. Максимальна оцінка, яку студент може отримати за виконання самостійної роботи – 10 балів. Максимальна оцінка, яку студент може отримати за тест під час підсумкового контролю – 40 балів. Максимальна оцінка, яку студент може отримати на заліку – 100 балів.
Вимоги до письмових робіт	<i>Письмові роботи планом не передбачені</i> Підсумковий тест В призначений час, студенти самостійно виконують тест формату «множинний вибір», щоб перевірити розуміння теоретичних аспектів навчального матеріалу. Підсумкове тестування (d-learn) передбачає максимальну оцінку 40 балів, тобто складає 40% від загальної кількості балів, які може отримати студент. Кожен студент отримує окреме тестове завдання, сформоване системою (d-learn), яке складається з 20 питань.

<p>Семінарські заняття</p>	<p>Оцінюється робота студента на семінарських заняттях упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 50 балів розраховується як середнє арифметичне усіх оцінок, отриманих студентом під час семінарських занять, з ваговим коефіцієнтом 10.</p> <p>На семінарських заняттях знання студента оцінюються відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст розділу навчальної дисципліни, запропонованого для обговорення на семінарі, логічно будує відповідь, може проілюструвати теоретичні положення прикладами;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або не може проілюструвати теоретичні положення прикладами;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичні знання розділу навчальної дисципліни, запропонованого для обговорення на семінарі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або демонструють відсутність стабільних знань;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал розділу навчальної дисципліни, запропонованого для обговорення на семінарі, не знає наукових фактів, визначень.</p> <p>Самостійна робота оцінюється за тими самими критеріями з ваговим коефіцієнтом 2.</p>
----------------------------	---

Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік. Підсумкове тестування (d-learn) передбачає максимальну оцінку 40 балів. Максимальна сума балів за роботу на семінарських заняттях – 50, максимальна сума балів за самостійну роботу – 10. Максимальна кількість балів за залік – 100 балів (А).</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).</p>
7. Політика навчальної дисципліни	

Курс читається англійською мовою. Студент зобов'язується відвідувати практичні заняття, а також виконувати самостійну роботу, необхідну для підготовки до практичних занять і тестів.

Письмові роботи:

Студент зобов'язаний виконати самостійно підсумкове тестування. Не допускається користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями, а також списування та плагіат при виконанні письмових завдань.

Академічна доброчесність: Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування. Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

Студент зобов'язаний неухильно дотримуватися норм академічної доброчесності, правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють освітній процес у ЗВО. У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримає «0» балів. Повторна невідповідна поведінка під час заняття/виду контролю може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за покликанням: [https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja](https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні_документи/polozhenja)

Відвідування занять:

Студент зобов'язаний відвідувати практичні заняття, а також виконувати самостійну роботу, необхідну для підготовки до практичних занять. Пропуски практичних занять без поважних причин знижують рейтинг студента, оскільки зменшують кількість балів, які виводяться шляхом додавання оцінок, отриманих студентом на практичних заняттях. Студент, який пропустив практичне заняття з поважної причини, має право на відпрацювання цього практичного заняття під час консультації. При виставленні рейтингового підсумкового балу враховується активність студента під час занять. Враховується також факт відпрацювання занять, пропущених з поважної причини. Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання заліку за відомістю №2 на консультації викладача. На консультації викладача студент також може отримати роз'яснення питань, з підготовкою яких у нього виникли складності.

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують матеріал самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та відпрацюванням всіх семінарських занять відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyilia-stefanyka.pdf

У разі отримання незадовільної оцінки з навчальної дисципліни за талоном №3, студенти мають право на повторне її вивчення, що регламентовано «Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 3)», ознайомитися з яким можна за покликанням: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/povtorne-vuvchennia-dustzuplin.pdf>

Неформальна

освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів на платформах Coursera, UdeMy, тощо, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів/тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyilia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Брешко Н. Основи перекладу: Курс лекцій з теорії та практики перекладу для ф-тів та ін.-тів міжнарод. відносин. К: Ніка-Центр, 2005. (http://194.44.142.55/F?func=find-b&request=000332164&find_code=SYS)
2. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. Львів: Вища школа. Вид-во при Львів. ун-ті, 1983. (<https://www.twirpx.com/file/2964738/>)
3. Карабан В'ячеслав, Мейс Джеймс. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. Вінниця: Нова книга, 2003. (<http://library.univer.kharkov.ua/OpacUnicode/index.php?url=/notices/index/IdNotice:218774/Source:default>)
4. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. К.: Юніверс, 2003. (http://chtyvo.org.ua/authors/Koptilov/Teoriia_i_praktyka_perekladu/)
5. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу. К.: Вища школа, 1986. (<https://studylib.net/doc/7895428/korunec.-%D1%96.-v.-k-68-teor%D1%96ya-%D1%96-praktika-perekladu--aspektnij>)
6. Корунець І.В. Принципи і способи передачі українських особових і географічних назв англійською мовою. Мовознавство, 1993, №3.
7. Телегіна Н.І. Практикум з перекладу. (навчально-методичний посібник). – Івано-Франківськ, 2019. – 75 с.
8. Телегіна Н., Петрів Л. Стратегії перекладу метафор у художньому тексті (на матеріалі роману Айріс Мердок «The Black Prince»). Folium. Спецвипуск. Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2023. С. 150 – 156. DOI <https://doi.org/10.32782/folium/2023.3.22> .8.
9. Baker, M. In Other Words: A Coursebook on Translation. London and New York: Routledge, 1992. 352 p.
10. Bell, R. T. Translation & Translating: Theory and Practice. New York: Longman, 1991. 322 p.
11. Fadaee, Elaheh. Translation techniques of figures of speech: A case study of George Orwell's "1984 and Animal Farm». Journal of English and Literature Vol. 2(8), pp. 174-181, 25 October, 2011. Available online at <http://www.academicjournals.org/IJEL>.
12. Hornby A.S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. Oxford: Ox. University Press, 1980. (<https://www.bookdepository.com/Oxford-Advanced-Learners-Dictionary-Current-English-S-Hornby/9780194311106>)
13. Korunets, I. Theory and Practice of Translation. Vinnitsya: Nova Knyha Publishers, 2001. https://www.academia.edu/30268982/Korunec_-_Theory_and_practice_of_translation
14. Mintsyts, E., Telegina, N. Literary Stylistics and Translation Strategies in Literary Translation, Ivano-Frankivsk, 2024. – 78 p. (в депозитарії бібліотеки ПНУ)
15. PŁOŃSKA, DAGMARA. STRATEGIES OF TRANSLATION . Psychology of Language and Communication 2014, Vol. 18, No. 1. DOI: 10.2478/plc-2014-0005.
16. Prandi, M. "Translating metaphors," in Language Across Languages: New Perspectives on Translation, eds E. Miola and P. Ramat (Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing), 2015. P. 83–104.
17. Venuti, L. Strategies of translation. In M. Baker (Ed.), Encyclopedia of translation studies. London and New York: Routledge, 1998. P. 240-244.

Викладач: Телегіна Наталія Іванівна, доцент кафедри англійської філології